

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1417

Vragen van het lid **Teunissen** (PvdD) aan de Minister van Defensie, de Staatssecretaris van Financiën en de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *de uitvoer van Nederlandse honden naar Israël* (ingezonden 20 januari 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Eerenberg** (Financiën), mede namens de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 24 maart 2026).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat hondenleverancier Four Winds K9 zichzelf heeft opgeheven nadat het bedrijf meerdere malen per brief is verzocht om inzage in de documenten over hun uitvoer naar Israël?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u op basis van douanegegevens een overzicht geven van het aantal honden dat sinds 2020 vanuit Nederland naar Israël is uitgevoerd, uitgesplitst per jaar en per maand?

Antwoord 2

Als een aangever goederen wil in-, uit- of doorvoeren, moet hiervoor een aangifte worden gedaan bij de Douane. Hierbij moet een aangever ook de goederencode (zogenaamde GN-code) van het goed opgeven. Deze goederencodes worden op Europees niveau vastgesteld en geven aan welke invoer- of uitvoertarieven voor een bepaald goed gelden. In deze indeling bestaat echter geen afzonderlijke goederencode voor honden. Honden vallen onder de categorie «andere levende dieren». Hierdoor vallen honden voor de aangifte onder dezelfde GN-code als bijvoorbeeld katten.

Om het aantal uitgevoerde honden te bepalen is het derhalve niet voldoende om enkel naar deze goederencode te kijken. Om de vraag te beantwoorden, is

¹ The Rights Forum, 13 januari 2026, Hondenleverancier Four Winds heft zichzelf op om vervolging te voorkomen (<https://rightsforum.org/hondenleverancier-four-winds-heft-zichzelf-op-om-vervolging-te-voorkomen/>)

daarom gekeken naar de tekstuele goederenomschrijving in de aangiften ten uitvoer binnen de categorie «andere levende dieren». In dit veld moet de exporteur een handelsbenaming opgeven ten aanzien van de uit te voeren goederen. Voor de invulling van de handelsbenaming bestaat geen verplichte of voorgeschreven vorm of systematiek. De omschrijving «hond» volstaat hiervoor, maar dit kan ook specifiek een hondenras zijn of een andere beschrijving. De hieronder genoemde aantallen zijn tot stand gekomen door in de aangiftegegevens met betrekking tot de uitvoer van levende dieren onder de bovengenoemde GN-code met een goederenomschrijving met daarin de termen «hond» of «honden» te kijken. Het daadwerkelijke aantal uitgevoerde honden kan daarom hoger liggen.

Het is voor de Douane niet mogelijk om, zonder strafrechtelijke vordering, data over uitvoeraangiften van meer dan vijf jaar terug op te leveren.

Hieronder zijn daarom de aantallen aanvragen voor de uitvoer van honden naar Israël voor de periode 2021 tot en met 2025 opgenomen. Onderstaande uitgesplitste cijfers slaan op de aanvragen ten uitvoer per maand. Daarnaast is er per het totaal aantal honden aangegeven dat daadwerkelijk de EU uit is gegaan via Nederland.

Tabel 1. Cijfers aanvragen ten uitvoer honden naar ISR (2021–2025)

2021	Januari	11	2022	Januari	2	2023	Januari	7
	Februari	7		Februari	16		Februari	8
	Maart	8		Maart	0		Maart	9
	April	2		April	1		April	0
	Mei	6		Mei	14		Mei	8
	Juni	16		Juni	2		Juni	0
	Juli	5		Juli	0		Juli	1
	Augustus	2		Augustus	14		Augustus	25
	September			September	1		September	5
	Oktober	9		Oktober	0		Oktober	0
	November	4		November	18		November	4
	December	13		December	1		December	14
Totaal 2021	Aanvragen ten uitvoer	83	Totaal 2022	Aanvragen ten uitvoer	69	Totaal 2023	Aanvragen ten uitvoer	81
	Daadwerkelijk uitgevoerd	53		Daadwerkelijk uitgevoerd	56		Daadwerkelijk uitgevoerd	74
			2024	Januari	0	2025	Januari	10
				Februari	12		Februari	8
				Maart	11		Maart	1
				April	10		April	15
				Mei	2		Mei	5
				Juni	6		Juni	0
				Juli	5		Juli	4
				Augustus	18		Augustus	0
				September	13		September	7
				Oktober	4		Oktober	0
				November	14		November	3
				December	3		December	0
			Totaal 2024	Aanvragen ten uitvoer	98	Totaal 2025	Aanvragen ten uitvoer	53
				Daadwerkelijk uitgevoerd	93		Daadwerkelijk uitgevoerd	44

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel aanvragen voor veterinaire certificering ten behoeve van de uitvoer van honden naar Israël in de afgelopen jaren zijn ingediend en hoeveel daarvan door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit zijn goedgekeurd, en op basis van welke veterinaire en administratieve toetsingscriteria deze certificering wordt verleend?

Antwoord 3

Voor de uitvoer van honden naar derde landen (landen buiten de EU) is veterinaire exportcertificering geen wettelijke verplichting en dus worden ook geen aanvragen voor veterinaire certificering ingediend. De NVWA controleert bij export van honden naar derde landen uitsluitend het EU-dierenpaspoort op basis van de geldende gezondheidsvereisten (zoals bijvoorbeeld vaccinatiegegevens) van het land van bestemming.

Vraag 4

Kunt u de in vraag 2 en 3 genoemde aantallen uitsplitsen naar uitvoer door particuliere personen enerzijds en uitvoer door bedrijven of andere rechtspersonen anderzijds?

Antwoord 4

Op basis van de uitvoeraangiften is het voor de Douane niet altijd met zekerheid te bepalen of de aangever een particulier of een bedrijf of ander rechtspersoon is. Ook zijn er bijvoorbeeld logistiek dienstverleners die voor particulieren uitvoeraangiften doen. Op basis van de entiteit die de uitvoeraangifte heeft gedaan, kan daarom niet met zekerheid worden gesteld of honden die worden uitgevoerd uiteindelijk bestemd zijn van particulieren of bedrijven of andere rechtspersonen. De NVWA houdt dergelijke gegevens niet bij.

Vraag 5

Beschikken de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de Douane over cijfers met betrekking tot veterinaire keuringen en afgegeven certificaten voor de uitvoer van honden naar Israël in 2025, en zo ja, kan de Kamer inzicht krijgen in deze gegevens, bij voorkeur uitgesplitst per maand?

Antwoord 5

Voor de uitvoer van honden naar derde landen (landen buiten de EU) is veterinaire exportcertificering geen wettelijke verplichting en dus worden ook geen aanvragen voor veterinaire certificering ingediend. De NVWA controleert bij export van honden naar derde landen uitsluitend het EU-dierenpaspoort op basis van de geldende gezondheidsvereisten (zoals bijvoorbeeld vaccinatiegegevens) van het land van bestemming.

De Douane heeft geen veterinaire taak bij uitvoerzendingen van honden en houdt daarvan dus geen documenten of gegevens bij. In de taakbijlagen voor zowel niet-commercieel verkeer van Gezelschapsdieren als de commerciële veterinaire zendingen staat beschreven dat de Douane alleen bij binnenbrengen en/of invoer een controletaak heeft.

Vraag 6

Is bij de goedkeuring van uitvoer naar Israël beoordeeld of de honden kunnen worden ingezet voor militaire of repressieve doeleinden, en zo ja, hoe is deze risico-inschatting vastgelegd?

Antwoord 6

Het is niet wettelijk verplicht om bij de uitvoer van honden naar Israël het doel van de dieren te registreren. Deze beoordeling vindt niet plaats. De huidige wet- en regelgeving met betrekking tot exportcontrole is vastgelegd in Europese wetgeving en gericht op goederen die onder specifieke controlelijsten vallen. Het kabinet heeft uw Kamer eerder geïnformeerd over de inzet om honden alsnog toe te voegen aan de controlelijst van de EU Dual-Use verordening. De uitkomst van deze gesprekken was dat de lidstaten van de Europese Unie en de Europese Commissie geen mogelijkheid zien om honden aan te merken als dual-use «producten».

Er wordt op verzoek van de Kamer nog een verkenning uitgevoerd naar andere maatregelen om de uitvoer van honden te reguleren. De Minister van Buitenlandse Zaken heeft toegezegd uw Kamer hierover uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te informeren.²

² Plenaire Verslag, Tweede Kamer, 25e Vergadering Donderdag 11 december 2025. De griffie heeft deze mondelinge toezegging in het commissiedebat RBZ niet formeel geregistreerd met een toezeggingsnummer.

Vraag 7

Acht u het wenselijk dat een bedrijf door zichzelf op te heffen feitelijk kan voorkomen dat er volledige duidelijkheid komt over mogelijke misstanden bij de uitvoer van honden?

Antwoord 7

Ik deel niet de veronderstelling dat een bedrijf door zichzelf op te heffen kan voorkomen dat onderzoek wordt verricht naar mogelijke misstanden.

Vraag 8

Kunt u toelichten welke vormen van samenwerking de Nederlandse overheid, inclusief ministeries, uitvoeringsorganisaties of ambassades, heeft gehad met Four Winds K9 of aanverwante K9-bedrijven?

Antwoord 8

Vanuit het Programma Ondersteuning Buitenland Beleid (POBB) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is er eenmalig financiële steun verleend met als doel het versterken van de havenbeveiliging en de samenwerking tussen de autoriteiten van Costa Rica en Nederland, om illegale drugshandel naar Nederland te verminderen. Het POBB richt zich op de financiering van activiteiten die de doelstellingen van het Nederlands buitenlandbeleid ondersteunen. De projecten dienen, direct of indirect, een bijdrage te leveren aan het behalen van de geopolitieke doelstellingen van dit beleid. Als onderdeel van het project «K9 Detection Dogs» heeft Four Winds K9 tien honden aangekocht met de financiële steun uit het POBB. De honden zijn vervolgens gedoneerd aan de drugspolitie van Costa Rica. Dit initiatief is in lijn met één van de prioriteiten van de Nederlandse samenwerking met Latijns-Amerika en de Caribische regio, namelijk het bestrijden van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit.

Vraag 9

Bent u bekend met een LinkedIn-bericht van de Nederlandse ambassade in Costa Rica van 22 september 2024 waarin sprake lijkt te zijn van betrokkenheid bij of promotie van Four Winds K9 activiteiten, en kunt u toelichten wat de aard van deze betrokkenheid was?³

Antwoord 9

Zie het antwoord op vraag 8.

Vraag 10

Heeft Nederland in de afgelopen tien jaar honden geschonken, gefinancierd of op andere wijze geleverd aan buitenlandse overheden of veiligheidsdiensten, waaronder Israël? Zo ja, aan welke landen, om hoeveel honden ging het, en onder welke voorwaarden?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 8 en 9. Er zijn geen honden geschonken, gefinancierd of op andere wijze geleverd door Nederland aan andere landen dan Costa Rica.

Vraag 11

Welke mensenrechten- en eindgebruikerschecks zijn uitgevoerd bij het schenken of uitvoeren van honden aan buitenlandse veiligheidsdiensten, en hoe wordt gecontroleerd of deze honden niet worden ingezet bij mensenrechtenschendingen?

Antwoord 11

In het geval van Costa Rica heeft Nederland via het POBB-programma bijgedragen aan de aanschaf van honden ter ondersteuning van de operationele activiteiten van de drugspolitie. De ambassade ontvangt ook regelmatig

³ LinkedIn, Bijdrage van Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden in Costa Rica, (https://www.linkedin.com/posts/embassy-of-the-netherlands-in-costa-rica_nationalsecurity-borderpolice-fightagainstdrugtrafficking-activity-7243697565311856640-1ZSi/?utm_source=social_share_send&utm_medium=member_desktop_web&rcm=ACoAAAXr_YcBeQoZCaEGo3n2_00KeMl3g-8aK4c)

terugkoppeling over de hoeveelheden drugs die de gedoneerde honden hebben onderschept. Er was geen reden tot het uitvoeren van een specifieke mensenrechten- en eindgebruikerscheck. Costa Rica is een gelijkgezind land, onder meer ten aanzien van mensenrechten en democratie.

Vraag 12

Acht u de huidige wet- en regelgeving toereikend om te voorkomen dat vanuit Nederland uitgevoerde diensthonden worden ingezet voor vormen van geweldgebruik die naar Nederlandse maatstaven als buitensporig of onrechtmatig zouden gelden, en zo ja, waarop baseert u dat oordeel?

Antwoord 12

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 13

Bent u bereid de Kamer te informeren over welke aanvullende maatregelen worden onderzocht om meer inzicht te krijgen in de uitvoer, het eindgebruik en de handhaving rondom vanuit Nederland uitgevoerde diensthonden, en hoe daarbij wordt gewaarborgd dat deze honden niet worden ingezet bij mensenrechtenschendingen?

Antwoord 13

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 14

Bent u bekend met publieke uitingen van Four Winds DiagNose UAE, waarin wordt gesteld dat in samenwerking met de Federal Customs Authority in korte tijd een volledige canine unit van 50 handlers en honden is opgezet in de Verenigde Arabische Emiraten?⁴

Antwoord 14

Ja.

Vraag 15

Kunt u toelichten of en in hoeverre de Nederlandse overheid op de hoogte was van deze activiteiten van het VAE-zusterbedrijf van Four Winds, en of hierover informatie is gedeeld tussen Nederlandse toezichthouders en buitenlandse autoriteiten?

Antwoord 15

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft naar aanleiding van de motie-Teunissen d.d. 10 april 2025 gesproken met een viertal bedrijven, waaronder Four Winds K9. In dat gesprek zijn de activiteiten van dit bedrijf, en ook de samenwerking met Four Winds DiagNose UAE, aan de orde gekomen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Nederlandse toezichthouders hebben verder geen zicht in welke mate Four Winds K9 contact heeft met andere overheden. Four Winds K9 is door BZ gewezen op hun eigen verantwoordelijkheden inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen zoals vastgelegd in de OESO-richtlijnen en de *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights*. Het kabinet heeft uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van deze gesprekken.⁵ De gesprekken hebben geen aanleiding gegeven tot nader onderzoek.

⁴ (<https://www.diag-nose.com/four-winds-diagnose-uae-launches-the-first-ever-sniffer-dog-unit-at-the-united-arab-2-emirates/>): «Linda Boeijen, Managing Director of Four Winds DiagNose UAE, said: «This has been a tremendous milestone for DiagNose and FourWinds K9. In just under four months, and working to a very tight schedule, we managed to establish a complete canine unit made up of 50 handlers and dogs. The extreme summer temperatures of the UAE were in sharp contrast to our usual working environment in The Netherlands, and we thank the Federal Customs Authority for their cooperation and support in overcoming many of the challenges we faced throughout the project. We consider this strong collaboration to be a key factor in the success of this project. We value their patronage and appreciate their confidence in us. Counting the Federal Customs Authority among our customers is something for which we are especially grateful. We are delighted and very proud of our expanded business in the Middle East.»»

⁵ Kamerstuk 21 501-02, nr. 3178

Vraag 16

Acht u het relevant dat een bedrijf dat in Nederland honden exporteerde naar Israël, via een zusterbedrijf actief is in de VAE in nauwe samenwerking met overheidsdiensten, en ziet u aanleiding om te onderzoeken of kennis, training of honden vanuit Nederland indirect zijn ingezet bij deze activiteiten?

Antwoord 16

Zie het antwoord op vraag 15.

Vraag 17

Kunt u deze vragen binnen twee weken beantwoorden?

Antwoord 17

Het is helaas niet gelukt de vragen binnen twee weken te beantwoorden.